

Charlotte Axén
Avdelningen för djurhälsa och antibiotikafrågor

Sofia Brockmark
Enheten för fiskereglering
Havs- och vattenmyndigheten
sofia.brockmark@havochvatten.se;
havochvatten@havochvatten.se

Nya föreskrifter om att sätta ut eller flytta fisk i naturen

Havs- och vattenmyndighetens Dnr 4447–2020

Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) har av Havs- och Vattenmyndigheten (HaV) anmodats inkomma med synpunkter på förslag till nya föreskrifter samt konsekvensutredning avseende utplantering och flytt av fisk i naturen och önskar framföra följande synpunkter.

GENERELLA KOMMENTARER

SVA anser generellt att det nya författningsförslaget är bra, och välkomnar de förändringar som föreslås. Som exempel kan nämnas åtstramningen kring utplantering av för Sverige icke inhemska arter och att karp också har inkluderats i den nya förordningen. Vissa paragrafer kan emellertid behöva förtydligas för att undvika misstolkningar och skapa direkta hinder för viss verksamhet. Dessa kommenteras nedan.

SPECIFIKA KOMMENTARER

§6

SVA noterar att avlägsnandet av texten om karantänisering (som fanns med i FIFS 2011:13) har medfört ett visst glapp i regelverket. Avser textstycket innan punktlistan både svenskfångad ål och importerad glasål? Kanske man borde specificera båda. Formuleringen om att ålen ska vara provtagen blir märklig, eftersom provtagningen kräver avlivning.

SVA föreslår att första stycket struktureras om något, exempelvis enligt följande: "Utan hinder tillstånd avse: a) importerad glasål som genomgått karantän i enlighet med Jordbruksverkets, b) ål som fångas i svenska vatten och där provtagning av den population som flyttas sker med av HaV godkänd provtagningsmetod" (eller ..sker inom övervakningsprogrammet för vildål").

Notera att punkten 3 och 4 har dubblerats.

59

SVA har tidigare gett inspel rörande provtagning med främsta syfte att förhindra massiv utplantering av fisk från icke provtagna sättfiskanläggningar där man senare samma säsong hittar BKD. Vi ser dock att förslagen kommer orsaka problem, av flera anledningar:

- 1) Paragrafen definierar inte över huvud taget vad provtagning avser. Den definierar inte heller om det gäller bara fenfisk eller även kräftor (eftersom dessa inkluderas i begreppet "fisk" i förordningen),
- 2) Paragrafen nämner att provtagning ska ske samma kalenderår som när utsättning ska ske. Men i norra Sverige kan man vara långt inne i juni innan temperaturen går över nedre gränsen för BKD-provtagning (7°C), vilket kan vara upp till 1–2 månader efter att man behöver börja flytta fisk. Vid kompensationsodling av harr och sik behöver ynglen sättas ut direkt efter kläckning, vilket innebär att det inte går att provta och invänta resultat.

SVA föreslår följande:

Avseende 1) så bör det först och främst framgå huruvida paragrafen gäller både fenfisk och kräftor. Om båda djurslagen ska provtas bör det på något sätt specificeras separat.

Som exempel, om kräftdjur ska provtas: "Anläggningen ska vara provtagen med negativt resultat avseende på *Thelohania/Psorospermium* /Whitespot". Eventuellt kan man även specificera antalet individer, eftersom detta till skillnad från provstorlek inom offentliga kontrollen inte finns lagstadgat.

För fenfisk bör anges: "Anläggningen ska vara provtagen avseende smittsam sjukdom i enlighet vad som krävs inom offentliga kontrollen" eller liknande. En sådan formulering innebär dock att BKD kan bli problematisk ifall sjukdomen faller utanför den offentliga kontrollen. SVA ser det i detta sammanhang som mycket angeläget att förebygga spridning av BKD. Möjligen skulle man kunna kringgå ett sådant potentiellt problem genom att skriva "virusinfektioner (i enlighet med vad som krävs inom offentliga kontrollen) samt renibakterios/BKD". Nackdelen är att man då låser sig vid BKD specifikt avseende bakteriella smittor. Möjligen skulle man kunna lägga till även "övriga relevanta bakteriella smittor". Om man skulle välja att skriva "smittsam sjukdom" utan att definiera något om offentliga kontrollen så öppnar man för alla "smittsamma" sjukdomar ingår, men då står det också mellan raderna att det krävs provtagning för till exempel furunkulos, *Gyrodactylus salaris* och PKD. Man skulle också kunna skriva "smittsam sjukdom enligt Bilaga X" och där lista de relevanta infektionerna (separat för kräftdjur och fenfisk) om man vill att infektioner utöver de i offentliga kontrollen ska ingå i provtagningen.

Avseende 2) ser SVA ett problem med definitionen att fisken ska ha varit provtagen under det senaste året (alltså de senaste 12 månaderna). Detta innebär en avsevärt längre period med potentiell exponering för smitta jämfört med att fisken ska ha provtagits samma kalenderår. Samtidigt kommer nuvarande definition att innebära en rejäl hämsko för utplanteringar i norra Sverige.

Ett förslag är att skriva att anläggningen ska vara provtagen under den närmast föregående perioden med ett temperaturintervall på 7 - 15°C. Det innebär att anläggningar som börjar plantera ut efter att vattentemp nått 7°C behöver provta samma säsong, medan anläggningar som sätter ut strax efter islossning kan ha resultat från hösten. Det bör anges undantag för lax och öring på kompensationsanläggningar, eftersom alla moderfiskar provtas och ingen avkomma från infekterade honor tillåts kläckas. För harr och sik borde man specificera en andel honor som ska provtas avseende BKD och virus alternativt att alla honor ska provtas på ovarievätska eftersom målet är att fisken ska kunna återutsättas efter lek.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Ann Lindberg. I den slutliga handläggningen har deltagit bitr. statsveterinären Hampus Hällbom samt t.f. statsveterinären Charlotte Axén, föredragande.

Med vänlig hälsning

Ann Lindberg

Charlotte Axén